

Európai
Bizottság

Munkában az Európai Szociális Alap

Több munkahely, kisebb mértékű szociális kirekesztés

Ha valakinek van munkahelye, azt kevésbé veszélyezteti a szegénység és több a kapcsolata a társadalommal. A munkaerőpiacon azonban nem indul mindenki egyforma esélyekkel. Egyes csoportok vagy egyének számára nagyobb nehézséget okozhat a munka megszerzése. Etnikai eredetük, iskolázottsági szintjük, fogyatékoságuk vagy akár életkoruk okán sokan tapasztalják azt, hogy a munkaerőpiac zárva van előttük. A jelen nehéz gazdasági környezete csak tovább fokozza ezt a problémát.

Az Európai Szociális Alap (ESZF) által támogatott projektek segíthetnek azoknak, akik esetleg áthullottak a munkanélküliség és szegénység csökkentésére irányuló nemzeti szakpolitikák alkotta védőhálón.

A 2007 és 2013 közötti időszakban az ESZA projektek összes kedvezményezettjének mindegy egyharmada tartozott valamely hátrányos helyzetű csoporthoz: 9%-uk fogyatékkal élő, 12%-uk migráns, 4%-uk roma vagy más kisebbség tagja

volt, míg 9%-uk valamely más sebezhető csoportba tartozott.

Az ESZA a kirekesztés elkerülése érdekében kétirányú megközelítést alkalmaz azon akadályok felszámolására, amelyek bizonyos embereket megakadályoznak a társadalomban való teljes körű részvételben. Bizonyos ESZA projektek közvetlenül a veszélyeztetett személyekre irányulnak tanácsadáson és a jobb munkalehetőségek biztosításán keresztül. Más projektek a közfelfogást és a szociális rendszereket célozzák meg, felhívják a figyelmet az előítéletek következményeire, illetve fejlesztik a közösségi szolgáltatásokat.

Az ESZA – aktívan bevonva mindenkit

A szegénység köréből kitörve az emberek munkához juttatása révén...

A társadalmi kirekesztés elleni fellépés során az ESZA-t különböző módon veszik igénybe EU-szerte, a kultúrák és az érintett emberek szükségleteinek megfelelő módon. A cél azonban nem változott: az emberek munkához juttatásának elősegítése, és ezáltal a szegénység és a perifériára szorulás ördögi körének megtörése. A szociális vállalkozások segíthetnek ennek elérésében.

Habár ezek üzleti vállalkozások, elsődleges céljuk nem a profittermelés, hanem annak a közösségnek a szolgálata, ahol működnek. Ennek egyik módja a foglalkoztatás biztosítása olyan emberek számára, akik egyébként munka nélkül lennének. Az ESZA egy sor ilyen vállalkozást támogat, mint például a svédországi „The Welcome Café” nevű kávézó, amely migráns nők számára ad lehetőséget arra, hogy svédül tanuljanak, miközben képességeiknek megfelelő munkát végeznek.

A szervezetek közötti partnerségek – ideértve a helyi közösségek szintjét is – alapvető fontosságúak egy adott régió konkrét szükségleteinek kielégítése során. Az ESZA támogatása igénybe vehető arra a célra, hogy az emberek hozzájussanak a know-how-hoz, készségekhez és berendezésekhez, amelyek a projektek működtetéséhez szükségesek a közösségeikben ahhoz, hogy a társadalmi befogadás komplex kérdéseit kezelni tudják.

A lehetőségek biztosítása az ESZA egyik prioritása, azonban az is szükséges, hogy az emberek maguk is készen álljanak ezen lehetőségek megragadására. A „munka integrált megközelítése” segíthet nekik ebben.

Ez a koncepció egyénre szabott tanácsadásra épít, melynek során azonosítják a résztvevők terveit és szükségleteit, és megfelelő képzést biztosítanak számukra. Azt követően, hogy a résztvevő birtokában van a készségeknek, végigkísérik őt az álláskeresés folyamatán és tanácsokkal látják el a jelentkezések és a felvételi elbeszélések kapcsán. Azt követően, hogy munkát

talált, tovább támogatják, gyakran a munkáltatóval együttműködésben.

A sérülékeny embertársainkra összpontosítva...

A droghasználat és az alkoholizmus, a helyi nyelv ismeretének hiánya, a hajléktalanság, a nem megfelelő egészségügyi ellátás, az eladósodás vagy az oktatáshoz való korlátozott hozzáférés a perifériára szoríthat embereket. A rasszizmus és a diszkrimináció ugyancsak megakadályozzák őket abban, hogy aktív szerepet töltsenek be társadalmunkban.

Az ESZA által finanszírozott projektek igyekeznek ezeket az akadályokat tanácsadás, képzés és oktatás nyújtása, az önfoglalkoztatás támogatása és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés révén felszámolni.

Az EU legnagyobb etnikai kisebbségét képező roma közösségek esetében egyes ESZA projektek közvetítőket és segítőköt juttatnak a közösségből az iskolákba, akik segítenek egyengetni a roma gyerekek útját. Mások roma példaképeket mutatnak be, hogy ezzel ösztönözzék és motiválják a fiatalokat arra, hogy ne maradjanak ki az iskolából. Ami az önfoglalkoztatókat illeti, az ESZA támogatást nyújt olyan roma nők számára, akik saját kézműves vállalkozást kívánnak indítani.

Azonban a támogatások nem érnek véget a romáknál. Fogyatékkal élők egy csoportja Berlinben egy új megközelítés előnyeit élvezheti a szakképzésben, köszönhetően a képzett jelnyelvi tolmácsok szolgáltatásainak. Ugyancsak

Berlinben egy másik projekt célja, hogy drogfüggők részére rugalmas órárendek használatával segítsen megtalálni a számukra működő tanulási módszert. Új tanulási módszereket kívánnak alkalmazni Spanyolországban is, ahol Galíciában ESZA-támogatás alkalmazásával moduláris rendszerű kurzusokat kínálnak, melyek révén szakképzetlen emberek sajátíthatnak el készségeket.

„Speciális tanuló” programok beindítása Észtországban

Egy tallinni napközi fogyatékkal élő kamaszok és gyerekek részére kínál ellátást. A 2000 óta működő, rehabilitációs szolgáltatásokat is nyújtó Kāo Központ segítséget nyújt a gyermekeknek az önállósodásban az önmagukról való gondoskodás és készségek elsajátítására irányuló órák révén.

Az alapfokú tanulmányaikat befejezett résztvevők azonban nem tudták tovább folytatni szakmai irányba a tanulmányaikat, mivel nem voltak rájuk adaptált szakképzési programok.

A Központ – együttműködésben a finnországi Jyväskyläi Egyetem Továbbképzési Központjával – ESZA-támogatás felhasználásával kurzusokat hozott létre és tanárokat képzett ki, hogy a speciális szükségletű tanulókat tudják tanítani.

2007 és 2008 során összesen harminc tanárt képeztek ki, és jelenleg két kurzust kínálnak azoknak, akik a központban kívánnak szakképzésben részt venni.

A hátrányos megkülönböztetés ellen fellépve...

Az ESZA segít az embereknek készségeik fejlesztésében és a magabiztosság megszerzésében, ami ahhoz szükséges, hogy a tágabb közösség részévé válhassanak.

A munkahelyeken és általában a társadalomban tapasztalható hátrányos megkülönböztetés elleni fellépés részeként az ESZA tevékenysége révén felhívja a nyilvánosság figyelmét a problémára és segíti a vállalkozásokat jobb gyakorlatok

átvételében. A „Berlinnek szüksége van Rád!” projekt például ESZA támogatást használ arra a célra, hogy – különösen a közsférában – arra ösztönözze és abban segítse a munkavállalókat, hogy a szakmai gyakorlaton részt vevők egynek migráns háttérű fiatalokkal töltsék fel. Az első három év során a közsférabeli gyakornokok létszáma csaknem megduplázódott.

Napközi innovatív megközelítésben

Sok nő azért nem tud munkát vállalni, mert nincs olyan megfelelő hely, ahol gyermekét hagyhatná. Az állami bölcsődék Európa-szerte mindenhol zsúfoltak, a magánbölcsődék pedig megfizethetetlenül drágák. A Cseh Köztársaságban néhány munkáltató az ESZA támogatása révén segít a helyzeten.

„Gyermek Csoportok” közvetlenül a munkahelyeken hoznak létre bölcsődéket, amelyekben 7 és 24 közötti számú kisgyermekre tudnak vigyázni. Az ellátásról többféle módon gondoskodnak, a helyi iskolákon, szociális vállalkozásokon, vagy éppen magukon a munkáltatókon keresztül.

A közösségi szolgáltatások sokszor nem veszik figyelembe a speciális szükségleteket. Az ESZA támogatást nyújt az olyan tevékenységekhez, amelyek javítják a szolgáltatások minőségét például az alkalmazottak képzése vagy a nyújtott szolgáltatások adaptálása révén.

Mi vár ránk a jövőben?

Minél hamarabb kezdik meg a munkát egy projektben a kirekesztés által veszélyeztetett emberekkel, annál hatékonyabb a beavatkozás. Az Európai Szociális Alap olyan módon növeli tevékenységeinek hatékonyságát, hogy a nagyobb hatás érdekében összekapcsolja azokat más uniós alapokkal, ezáltal segítséget nyújtva az embereknek minden éle szakaszban.

Az újszerű megoldások azonosítása a társadalom sürgető szükségleteinek megoldására fontosabb most mint valaha, mivel a gazdasági helyzet továbbra is kihívásokat támaszt. A szociálisan innovatív megoldások előrelépési lehetőségeket kínálnak. A munkanélküliség emelkedésével a sérülékeny csoportok azok, amelyek a legrosszabbul érintettek. A szociális innovációra helyezett hangsúly révén csökkenthetők a káros hatások.

Az ESZA helyi partnerekkel fog együtt dolgozni nagyobb fokú bevonásuk érdekében, támogatva őket a finanszírozási forrásokhoz való jobb hozzáférésben. Az oktatási intézmények, a munkavállalói szervezetek, a foglalkoztatás és társadalmi befogadás kérdéseivel, valamint a hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó nem kormányzati szervezetek, valamint a munkáltatói szervezetek mind jelentős módon hozzájárulnak az ESZA programjaihoz.

További információk az ESZA-ról:

<http://ec.europa.eu/esf>

Ez a kiadvány elektronikus formában az EU valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre áll.

© Európai Unió, 2014

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

Kiadóhivatal

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

ISBN 978-92-79-34098-7 (PDF)
ISBN 978-92-79-33343-9 (online változat)

9 789279 333439

doi:10.2767/98272 (online változat)

doi:10.2767/87492 (PDF)